

Čl. I

Všeobecné údaje

(1) Identifikačné údaje účtovnej jednotky

Názov účtovnej jednotky: **Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV, v. v. i.**

Sídlo: účtovnej jednotky: **Panská 26, 811 01 Bratislava**

IČO: **00167088**

Dátum zriadenia: **1. 1. 1972**

Spôsob zriadenia:

- vznik v r. 1943 ako Jazykovedný ústav Slovenskej akadémie vied a umení,
- v r. 1953 začlenený do SAV,
- uznesením Predsedníctva SAV č. III/1 zo dňa 14. 2. 1966 bol premenovaný na Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV,
- verejná výskumná inštitúcia od roku 2022.

Názov zakladateľa: **Slovenská akadémia vied**

Sídlo zakladateľa: **Štefániková 49, 814 38 Bratislava**

Účtovná jednotka je súčasťou konsolidovaného celku kapitoly Slovenská akadémia vied.

Právny dôvod zostavenia účtovnej závierky: Účtovná závierka je zostavená ako riadna účtovná závierka za účtovné obdobie od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

(2) Štatutárnym orgánom Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV, v. v. i., je riaditeľka.

Riaditeľka: doc. Mgr. Gabriela Múcsková, PhD.

Zástupkyňa riaditeľky: Mgr. Bronislava Chocholová, PhD.

Predseda vedeckej rady: PhDr. Ľubor Králik, CSc.

Správna rada

Predsedníčka: doc. Mgr. Gabriela Múcsková, PhD.

Členky: Mgr. Katarína Balleková, PhD.

Mgr. Bronislava Chocholová, PhD.

Mgr. Jana Levická, PhD.

PhDr. Sibyla Mislovičová

PhDr. Lucia Molnár Satinská, PhD.

Mgr. Iveta Valentová, PhD.

Dozorná rada

Predseda dozornej rady: RNDr. Miroslav Morovics, CSc., Predsedníctvo SAV

Členovia: doc. PhDr. Juraj Hladký, PhD., Pedagogická fakulta TU

Ing. Iveta Červenková, Úrad SAV

(3) Prevažujúca hlavná činnosť organizácie je uskutočňovanie výskumu v podskupine odborov vedy a techniky (ďalej tiež „odbornosti“): Filologické vedy (060200), najmä v odboroch slovenský jazyk a literatúra (060208), so zameraním na slovenský jazyk, Všeobecná jazykoveda (060209), a Ostatné príbuzné odbory filologických vied (060299).

Ďalšími hlavnými činnosťami organizácie sú:

a) zabezpečovanie a správa infraštruktúry výskumu a vývoja, ku ktorej má organizácia vlastnícke právo alebo iné právo; rozsah infraštruktúry výskumu a vývoja, práva ku ktorej organizácia nadobudne zmenou právnej formy organizácie na verejnú výskumnú inštitúciu dňa 1. 1. 2022, bude vyplývať z protokolu medzi Slovenskou akadémiou vied a organizáciou podľa § 21aa ods. 11 zákona o akadémii,

b) získavanie, spracúvanie a šírenie informácií z oblasti vedy a techniky a poznatkov z vlastného výskumu a vývoja, a to v odboroch uvedených v odseku 1; vydávanie slovníkov slovenského jazyka, vytváranie elektronických jazykových databáz a vydávanie alebo spoluvydávanie časopisov Kultúra slova (ISSN 0023-5202), Jazykovedný časopis (tlačaná verzia ISSN 0021-5597, verzia online ISSN-1338-4287), Slovenská reč (tlačaná verzia ISSN 0037-6981, verzia online ISSN 1338-4279).

c) podieľanie sa v spolupráci s vysokou školou na uskutočňovaní študijných programov tretieho stupňa vysokoškolského štúdia, a to študijného programu slovenský jazyk v študijnom odbore filológia

d) spolupráca v oblasti vedy a techniky s vysokými školami, ostatnými právnickými osobami uskutočňujúcimi výskum a vývoj a s podnikateľmi, a to v odboroch uvedených v odseku 1.

(4) Priemerný prepočítaný počet zamestnancov, a z toho počet vedúcich zamestnancov účtovnej jednotky za účtovné obdobie, za ktoré sa zostavuje účtovná závierka (ďalej len „bežné účtovné obdobie“), je uvedený v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1

	Bežné účtovné obdobie	Počet hodín vykonávania dobrovoľníckej činnosti
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov	56,12	x
z toho počet vedúcich zamestnancov	7	x
Počet dobrovoľníkov vyslaných účtovnou jednotkou	x	x
Počet dobrovoľníkov, ktorí vykonávali dobrovoľnícku činnosť pre účtovnú jednotku počas účtovného obdobia	x	x

(5) Organizačná štruktúra účtovnej jednotky: Organizačnú štruktúru ÚJ vymedzuje organizačný poriadok, podľa ktorého sa ku dňu, ku ktorému sa zostavuje ÚZ organizácia, členila na oddelenia: dialektologické oddelenie, oddelenie dejín slovenčiny, onomastiky a etymológie, oddelenie jazykovej kultúry a terminológie, oddelenie sociálnej lingvistiky, oddelenie súčasnej lexikológie a lexikografie a oddelenie Slovenského národného korpusu.

ČI. II

Informácie o účtovných zásadách a účtovných metódach

(1) Účtovná závierka bola zostavená za splnenia predpokladu, že účtovná jednotka bude nepretržite pokračovať vo svojej činnosti.

(2) Účtovná jednotka uplatňuje princípy a postupy účtovania v súlade so zákonom o účtovníctve a s postupmi účtovania pre neziskové organizácie. Účtovné metódy a účtovné zásady boli účtovnou jednotkou konzistentne aplikované.

Účtovná jednotka sa vedie v peňažných jednotkách euro.

Účtovná jednotka pri vzniku verejnej výskumnej inštitúcie tvorila základné imanie v hodnote neodpisovaného majetku vedeného v účtovníctve rozpočtovej organizácií v sume **34 322,51 €**.

(3) Spôsob oceňovania jednotlivých položiek majetku a záväzkov v členení na

a) Dlhodobý nehmotný a hmotný majetok nakupovaný sa oceňuje obstarávacou cenou. Obstarávacia cena zahŕňa cenu, za ktorú sa majetok obstaral a vedľajšie náklady súvisiace s jeho obstaraním (clo, preprava, montáž, poistné a pod.).

b) Dlhodobý majetok nadobudnutý bezodplatným prevodom pri splynutí, zlúčení, rozdelení alebo pri prevode správy sa oceňuje cenou, v ktorej sa doteraz viedol v účtovníctve. Ak cenu nie je možné zistiť, oceňuje sa reálnou cenou. Dlhodobý majetok obstaraný iným spôsobom (napr. bezodplatne nadobudnutý majetok, novozistený majetok pri inventarizácii) sa oceňuje reálnou cenou. Reálnou hodnotou sa rozumie cena, ktorá sa stanoví kvalifikovaným odhadom, ktorý vychádza spravidla zo súčasnej hodnoty budúcich peňažných príjmov z majetku a budúcich peňažných výdavkov na majetok; diskontná sadzba sa určí ako vnútorná miera návratnosti požadovaná investormi pre daný druh majetku ku dňu jeho ocenenia, za ktorú by sa majetok obstaral v čase, keď sa o ňom účtuje.

c) Zásoby sa oceňujú obstarávacou cenou, ktorá zahŕňa cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním (clo, preprava, poistné a pod.)

d) Pohľadávky pri ich vzniku sa oceňujú menovitou hodnotou.

e) Finančné prostriedky a ceniny sa oceňujú ich menovitou hodnotou.

f) Príjmy budúcich období a náklady budúcich období sa vykazujú vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.

g) Záväzky pri ich vzniku sa oceňujú ich menovitou hodnotou.

h) Rezervy sú záväzky s neistým časovým vymedzením alebo výškou, tvoria sa na základe opatrnosti a oceňujú sa v očakávanej výške záväzku v sume dostatočnej na jeho splnenie.

i) Výdavky budúcich období a výnosy budúcich období sa vykazujú vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.

j) Opravné položky k pohľadávkam sa tvoria na základe zásady opatrnosti, vyjadrujú prechodné zníženie ich hodnoty.

k) Účtovná jednotka nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty. V prípadoch, keď dodávatelia sú platiteľmi DPH, fakturovaná DPH je súčasťou ocenenia dlhodobého majetku, zásob, nákladov.

(4) Spôsob zostavenia odpisového plánu dlhodobého hmotného a nehmotného majetku Odpisy dlhodobého majetku boli stanovené v súlade so zákonom o účtovníctve. Pri stanovení doby odpisovania sa vychádzalo z predpokladanej doby jeho používania a predpokladaného priebehu jeho opotrebenia. Odpisovať sa začína prvým dňom mesiaca, v ktorom bol dlhodobý majetok zaradený do používania. Metóda odpisovania sa používa lineárna.

Odpisový plán účtovnej jednotky od roku 2023 schvaľuje správna rada.

Drobný nehmotný majetok do 2 400 eur, ktorý podľa rozhodnutia účtovnej jednotky nie je dlhodobým majetkom, sa účtuje do nákladov na účet 518 – Ostatné služby. Drobný hmotný majetok do 1 700 eur, ktorý podľa rozhodnutia účtovnej jednotky nie je dlhodobým majetkom, sa považuje za zásoby a účtuje sa do nákladov pri jeho vydaní do spotreby, účtuje sa do nákladov na účet 501 – Spotreba materiálu.

Druh dlhodobého majetku	Predpokladaná doba používania	Ročná odpisová sadzba v %	Odpisová metóda
Dlhodobý nehmotný majetok	4	25	rovnomerná
Dlhodobý hmotný majetok:			
Budovy, inžinierske stavby	50	2	rovnomerná
Stroje, prístroje a zariadenia	6	16,67	rovnomerná
Dopravné prostriedky	4	25	rovnomerná
Počítače a ostatné prístroje	6	16,67	rovnomerná
Kancelársky nábytok, inventár	6	16,67	rovnomerná

(5) Účtovná jednotka uplatnila opravnú položku u pohľadávkach, ktoré vznikli pri vrátenom sociálnom poistení, ktoré bolo zaplatené bez právneho dôvodu. Časť pohľadávky bola v r. 2023 uhradená zamestnancom.

(6) V účtovnom období 2023 účtovná jednotka neúčtovala opravy významných chýb minulých účtovných období v bežnom účtovnom období s uvedením vplyvu na výsledok hospodárenia minulých rokov.

Čl. III

Informácie, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú údaje v súvahe

(1) V účtovnom období 2023 nemala účtovná jednotka ani prírastky, ani úbytky dlhodobého hmotného a nehmotného majetku.

(2) Účtovná jednotka nemá majetok, na ktorý je zriadené záložné právo a ani dlhodobý majetok, pri ktorom by mala účtovná jednotka obmedzené právo s ním nakladať.

(3) Opis významných súm pohľadávok v nadväznosti na položky súvahy v členení na pohľadávky za hlavnú nezdaňovanú činnosť a zdaňovanú činnosť za bežné účtovné obdobie.

Druh a opis významných položiek pohľadávok	Hlavná nezdaňovaná činnosť	Zdaňovaná činnosť
Pohľadávky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu APVV /346/	212574,00	0
APVV-20-0414, APVV-19-0155, APVV-21-0198, APVV-22-0370		

(4) Prehľad pohľadávok do uplynutia lehoty splatnosti a po uplynutí lehoty splatnosti.

Pohľadávky	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Stav na konci bežného účtovného obdobia
- do uplynutia lehoty splat. 335	2109,16	3188,37
- po uplynutí lehoty splat. 378-391 /OP/	274,50	0,00
Spolu	2383,66	3188,37

Účtovná jednotka uplatnila opravnú položku u pohľadávkach, ktoré vznikli pri vrátenom sociálnom poistení, ktoré bolo zaplatené bez právneho dôvodu. v čiastke 274,50 eur. Časť pohľadávky bola v r. 2023 zúčtovaná.

(4) Prehľad o významných položkách časového rozlíšenia nákladov budúcich období a príjmov budúcich období

Časové rozlíšenie aktív	Stav na konci bežného účtovného obdobia	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Náklady budúcich období /381/	1254,35	552,07
Príjmy budúcich období	0	0

381104-licencie, kurzy 2024, 381105-predpl.Slov.pošta 2024, 381106-UNIQA poistenie nehnuteľností

(5) Účtovná jednotka v nadväznosti na položky súvahy má iba pohľadávky za hlavnú nezdaňovanú činnosť.

Tabuľka o vývoji opravných položiek k pohľadávkam

Druh pohľadávok	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Tvorba opravnej položky (zvýšenie)	Zníženie opravnej položky	Zúčtovanie opravnej položky	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Pohľadávky z obchodného styku					
Ostatné pohľadávky	0	0	0	0	0
Pohľadávky voči účastníkom združení					
Iné pohľadávky – Soc. poisťovňa /391/	274,50	0	0	0	0
Pohľadávky spolu	274,50	0	0	0	0

(6) Opis a výška zmien vlastného imania v priebehu bežného účtovného obdobia podľa položiek súvahy.

	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Prírastky (+)	Úbytky (-)	Presuny (+, -)	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Vlastné imanie					
Základné imanie	34 322,51	0	0	0	34 322,51
z toho:					
- nadačné imanie v nadácii					
- vklady zakladateľov					
- prioritný majetok					
Fondy tvorené podľa osobitných predpisov					
Fond reprodukcie					
Oceňovacie rozdiely z precenenia kapitálových účasťín					
Fondy tvorené zo zisku					
Rezervný fond					
Fondy tvorené zo zisku					
Ostatné fondy					
Výsledok hospodárenia					
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	3190,53	0		1285,05	4475,58
Výsledok hospodárenia účtovného obdobia	1285,05	4527,17		-1285,05	4527,17
Spolu	38798,09	4527,17	0	0	43325,26

Výsledok hospodárenia za rok 2023 je zisk vo výške 4527,17 EUR.

(7) Informácia o rozdelení účtovného zisku alebo vysporiadaní účtovnej straty vykázanej v minulých účtovných obdobiach.

Názov položky	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Účtovný zisk	1285,05
Rozdelenie účtovného zisku	
Prídel do základného imania	
Prídel do fondov tvorených podľa osobitných predpisov	
Prídel do fondu reprodukcie	
Prídel do rezervného fondu	
Prídel do fondov tvorených zo zisku	
Prídel do ostatných fondov	
Úhrada straty minulých období	
Prevod do sociálneho fondu	
Prevod do nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov	1285,05
Iné	
Účtovná strata	
Vysporiadanie účtovnej straty	
Zo základného imania	
Z rezervného fondu	
Z fondov tvorených zo zisku	
Z ostatných fondov	
Z nerozdeleného zisku minulých rokov	
Prevod do nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov	
Iné	

(8) Účtovná jednotka netvorila rezervy v roku 2023.

(9) Údaje o významných sumách záväzkov v nadväznosti na položky súvahy v členení na záväzky za hlavnú nezdaňovanú činnosť a zdaňovanú činnosť.

Druh a opis významných položiek záväzkov	Hlavná nezdaňovaná činnosť	Zdaňovaná činnosť
Výnosy budúcich období krátkodobé	259792,59	0
Výnosy budúcich období dlhodobé	131880,37	0
384-prísľuby APVV, zahr.granty	391672,96	
Druh a opis významných položiek záväzkov	Hlavná nezdaňovaná činnosť	Zdaňovaná činnosť
Záväzky zo sociálneho fondu /472/	10014,20	0
Záväzky z obchodného styku /321, 326/	2246,68	0

Ostatné záväzky /479/ APVV spoluriešitelia	36794,00	0
Spolu	49054,88	

(10) Prehľad o výške záväzkov do lehoty splatnosti a po lehote splatnosti,

Záväzky	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Stav na konci bežného účtovného obdobia
- do uplynutia lehoty splatnosti	10379,23	49054,88
- po uplynutí lehoty splatnosti	0	0
Spolu	10379,23	49054,88

(11) Prehľad o záväzkoch zo sociálneho fondu; uvádza sa začiatkový stav, tvorba a čerpanie sociálneho fondu počas účtovného obdobia a zostatok na konci účtovného obdobia,

Sociálny fond	Suma
Stav k prvému dňu bežného účtovného obdobia	8401,42
Tvorba na ťarchu nákladov	10127,78
Tvorba zo zisku	0
Čerpanie – príspe. stravné zo SF	8515,00
Stav k poslednému dňu bežného účtovného obdobia	10014,20

(12) Prehľad o významných položkách výnosov budúcich období v členení najmä na:

- zostatkovú hodnotu bezodplatne nadobudnutého dlhodobého majetku je 0,
- zostatkovú hodnotu dlhodobého majetku obstaraného z dotácie je 8684,50 EUR,
- zostatok nepoužitej dotácie alebo grantu .

(13) Prehľad výnosov budúcich období v členení podľa jednotlivých druhov a v členení na dlhodobé výnosy budúcich období a krátkodobé výnosy budúcich období.

Položky výnosov budúcich období – dlhodobé z dôvodu	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Stav na konci bežného účtovného obdobia
bezodplatne nadobudnutého dlhodobého majetku	7 495,29	9 116,37
dlhodobého majetku obstaraného z dotácií		
dlhodobého majetku obstaraného z finančného daru		

dlhodobého majetku obstaraného z podielu zaplatenej dane		
dlhodobého majetku obstaraného zo sponzorského		
nepoužitého sponzorského		
APVV	16 842,00	122 764,00
Spolu	24 337,29	131 880,37

Položky výnosov budúcich období – krátkodobé z dôvodu	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Stav na konci bežného účtovného obdobia
dotácie zo štátneho rozpočtu a z prostriedkov Európskej únie	10 429,12	3 867,92
dotácie z rozpočtu obce a z rozpočtu vyššieho územného celku -Plán obnovy	0	14 950,44
zostatku grantu tuzemského	3 914,85	144 654,83
Zostatok grantu zahraničného	22 879,48	43 014,25
APVV	14 839,00	53 305,15
Spolu	52 362,45	259 792,59

Finančné účty /221/

Účet	Počiatkový stav a zostatky na účtoch	Konečný stav k 31. 12. 2023
Dotačný	10 513,10	1 542,64
Tuzemské granty	0	289,15
Zahraničné granty	22 879,48	43 014,25
Iné zdroje	7 648,53	168 017,26
Sociálny fond	8 401,42	10 014,20
Spolu	49 442,53	222 877,50

ČI. IV

Informácie, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú údaje vo výkaze ziskov a strát

(1) Prehľad tržieb za vlastné výkony a tovar s uvedením ich opisu a vyčíslením hodnoty tržieb podľa jednotlivých hlavných druhov výrobkov, služieb hlavnej činnosti a podnikateľskej činnosti účtovnej jednotky.

Druh a opis tržieb	Hlavná nezdaňovaná činnosť	Zdaňovaná činnosť
Tržby za vlastné výrobky		0
Tržby z predaja služieb /602/	28 589,62	0
Iné ostatné výnosy /649/	0	0

(2) Opis a vyčíslenie hodnoty významných súm výnosov

Druh a opis významných súm výnosov	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Osobitné výnosy /647/	425,00	0
Príspej. prijaté od iných organizácií /662/	37 942,10	61 450,05

(3) Prehľad významných súm dotácií zo štátneho rozpočtu, štátnych fondov, z prostriedkov Európskej únie, dotácií z rozpočtu obce a z rozpočtu vyššieho územného celku, ktoré účtovná jednotka prijala v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období a v bežnom účtovnom období.

Druh a opis významných súm dotácií a grantov	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Dotácie zo štátneho rozpočtu	1 628 981,34	1 873 425,07
Dotácie APVV	16 105,00	19 324,85
Dotácie – PO, Energošky	0	7 809,90
Dotácie z kapit.transferov	2 278,08	1 622,92
Dotácie APVV-VŠ	0	14 286,00
Spolu: / 691 /	1 647 364,42	1 916 468,74

(4) Opis a vyčíslenie hodnoty významných položiek nákladov, nákladov na ostatné služby, osobitných nákladov a iných ostatných nákladov.

Druh a opis významných položiek nákladov	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Spotreba materiálu	47 078,98	38 943,66
Energie	10 897,23	15 942,75
Cestovné	11 134,11	17 907,84

Ostatné služby	142 417,27	146 682,41
Mzdové náklady	1 015 873,20	1 188 202,22
Zákonné sociálne poistenie	351 664,23	410 303,28
Zákonné sociálne náklady	43 500,10	50 538,85
Iné ostatné náklady	57 454,33	97 980,05

ČI. V

Opis údajov na podsúvahových účtoch

(1) Na podsúvahových účtoch vedie účtovná jednotka majetok, ktorý nespĺňa kritériá dlhodobého nehmotného a hmotného majetku nasledovne:

- Hmotný majetok, ktorého obstarávacia cena je vyššia ako 35,00 eur a nižšia ako 1 700 eur.
Obstarávacia cena evidovaného hmotného majetku vedeného v podsúvahe je 476 291,75 EUR.
- Nehmotný majetok, ktorého obstarávacia cena je vyššia ako 35,00 eur a nižšia ako 2 400 eur.
Obstarávacia cena evidovaného nehmotného majetku vedeného na podsúvahových účtoch je 16 510,62 EUR.

ČI. VI

Ďalšie informácie

(1) Medzi dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, a dňom jej zostavenia nenastali významné skutočnosti.

